

Text: Frederick Norén

- Markant ljudförbättring jämfört med tidigare modeller
- Bra basåtergivning
- Fint stereopanorama

- Överlastskyddet känsligt för djupbas

Balanserad lyssning

Samtidigt som man firar tioårsjubileum passar tyska ADAM på att lansera en ny serie studiomonitorer. Både högtalarelement och slutsteg har förbättrats vilket bland annat innebär större frekvensomfång, fastare bas och lägre distorsion. Har ADAM möjligen lyckats göra sina redan framgångsrika studiomonitorer ännu mer framgångsrika? MM undersöker.

TYP Tvåvägs aktiv närfältsmonitor med basreflexport
ANSLUTNINGAR Balanserad XLR samt elnätanslutning
ELEMENT 186 mm woofer, X-ART bandelement
FREKVENSSOMFÅNG 35 Hz–50 kHz (± 3 dB)
FÖRSTÄRKNING Woofer 250 W, tweeter 50 W
MAX SPL 110 dB vid 1 m

MÅTT 370 x 220 x 320 mm (H x B x D)
VIKT 10,8 kg
PRIS 30 990:– par
HEMSIDA www.adam-audio.com
DISTRIBUTÖR Futureware, www.futureware.dk

ADAM S2X är den näst minsta modellen i den nya SX-serien men är för den skull inte speciellt liten, vare sig storleksmässigt eller ljudmässigt. Ett nyutvecklat baselement på sju tum har bestyckats med en större och längre röstspole som tillsammans med en starkare magnetisk kärna ger högre noggrannhet och mer linjär basåtergivning även vid starkare ljudnivå. Det nya bandelementet X-ART medför bland annat att frekvensomfånget utökats från 35 kHz till 50 kHz samt att dess maximala ljudnivå ökats med tre decibel. Även de två inbyggda slutstegen är nydesignade och anpassade för att matcha högtalarelementen.

En annan nyhet är att inställningarna flyttats till framsidan och representeras av ett antal diskreta rattar. De två första justerar ingångskänsligheten, de nästkommande filterinställningar i basen och de sista två justerar diskanten samt volymen på bandelementet. Basen kan förstärkas upp till sex decibel vid 80 Hz, och det finns även ett shelvingfilter som arbetar från 150 Hz och nedåt. Diskantfiltret har en gränshfrekvens på 6 kHz och förstärkning på ± 4 dB medan bandelementets volym kan justeras ± 2 dB. Jag upplever den nya designen och placeringen av rattarna som positiv då de är lättillgängliga utan att förstöra det estetiska intrycket. Samtliga rattar är stegade, vilket gör att båda monitorerna kan ha exakt samma inställningar.

Som tillval finns ett digitalinterface med AES/EBU- och S/PDIF-anslutningar som klarar upp till 24 bitar/192 kHz. Testexemplaren hade dock inte detta och arbetade således helt analogt.

FÖRSTA INTRYCKET

Studiomonitörer i denna storlek brukar fortfarande kallas för närfältsmonitörer, men jag vet av erfarenhet att det finns mycket att vinna på att placera dem minst en och en halv meter från lyssningsposition. S2X är inget undantag, och när jag flyttar dem bakåt öppnar sig en större och mer homogen ljudbild. Med utgångspunkt från mina tidigare erfarenheter av ADAM-monitörer börjar jag direkt med att experimentera med filterinställningarna på framsidan.

Bandelementens höga noggrannhet gör att de har en tendens att bli lite för påtagliga i mellanregistret och diskanten, och efter en snabblyssning av mitt referensmaterial landar jag med en filterinställning där diskanten är dämpad 0,5 dB och bandelementens volym dämpad 1 dB. Den som känner behov av att addera diskant eller öka bandelementets volym bör överväga att behandla öronen med Revaxör alternativt schasa iväg angorakatten som parkerat sig framför högtalaren ...

Det första som slår mig är hur bra basåtergivningen är jämfört med äldre ADAM-modeller. Basen känns snabb och fast hela vägen ner till 35–40 Hz och tämligen balanserad för att komma ur en basreflexlåda. Möjligtvis sticker frekvenserna runt 80 Hz iväg ➔

***Det första som slår mig är hur
bra basåtergivningen är jämfört
med äldre ADAM-modeller.***

Om du redan gillar ADAM-soundet skall du

definitivt lyssna på den nya SX-serien.

lite, men de blir aldrig okontrollerade utan snarare snabba och lättspelade.

En stor skillnad jämfört med de äldre modellerna är att X-ART-bandelementen känns öppnare och mindre påfrestande i mellanregistret. Dis-

torsionen har reducerats

och det märks framför allt vid starkare

lyssningsvolym, för S2X blir inte lika hård i mellanregistret jämfört med äldre ADAM-modeller.

REFERENSLYSSNING

Mitt referensmaterial består av vitt skilda musikstilar och först ut är en dynamisk jazzlåt med mycket framträdande sång och kontrabas som monitorerna porträtterar på ett fint sätt. Basen känns djup och balanserad samtidigt som diskanten möjligen får stå tillbaka lite till förmån för mellanregistret. Inspelningen har en akustisk rumsklang som lyfts fram på ett bra sätt. Basen känns bra även vid svagare lyssning, vilket inte alltid är fallet med högtalare med basreflexportar.

Nästa referenslåt blir ett klassiskt stycke som ställer stora krav på högtalarna och även om jag inte riktigt placeras på tredje bänk i konserthallen, så bjuds jag på en fin föreställning. Stereopanoramat spelas ledigt ut ur monitorerna och jag kan enkelt peka ut de olika instrumentgrupperna, både i sidled och djupled. Jag upplever även en skön träighet i stråkarna som jag inte upplevt tidigare. Vid starkare partier blir monitorerna något vässade i mellanregistret men känns ändå mjukare än tidigare modeller.

Låten *Chan Chan* av Buena Vista Social Club har en mycket fin, trög rumsklang och visar upp Kubas musikelit i ett stycke musikhistoria som aldrig kommer igen. Återigen visar monitorerna prov på ypperlig stereokänsla och jag ser musikernas position i studiorummet. Hela ljudbilden känns balanserad från bas upp till diskant och det enda som sticker iväg är trumpeterna som blir lite hård i klangen. Alla stränginstrument har sin plats och låter tämligen äkta.

Nästa referenslåt har ett mycket djupt och framträdande basregister som sätter de flesta monitorer på prov. S2X är inget undantag och vid måttlig lyssningsvolym skapas en rund och djup bas som hänger med ända ner till 35 Hz. Basen känns balanserad och jag känner en förnimmelse till resonans runt 80 Hz där monitorerna blir lite mer lättspelade. Vid starkare lyssningsvolym händer dock något konstigt med ljudet och jag upptäcker att överlastdioderna

lyser. Vid för stark basnivå kopplas en skyddslimit in och lägger locket på för att skydda baselementen. Även bandelementen dämpas och ljudet blir instängt och återhållet. Tumregeln är alltså att aldrig spela så starkt att överlastdioderna lyser, för då försämras ljudet avsevärt. Personligen tycker jag att överlastskyddet är lite väl överbeskyddande; en högtalare i denna storlek skall klara av dessa ljudvolymmer utan att krokna, även om materialet innehåller mycket djupbas.

I PRODUKTION

Jag passar på att arbeta med två produktioner i ADAM S2X och precis som vid tidigare tillfällen då jag arbetat med ADAM-monitorer börjar jag instinktivt justera attacken på diverse kompressorer. Bandelementens höga transientåtergivning bjuder liksom in till att arbeta kreativt med transientinnehållet hos olika instrument.

Jämfört med föregångaren känns de nya X-ART-bandelementen öppnare, snabbare och mindre påfrestande i mellanregistret. Jag upplever även att stereopanoramat porträtteras bättre, speciellt i mitten. Den väldefinierade fantommitten gör att jag arbetar mer med grundinstrumenteringen och det känns enkelt att balansera olika instrument med varandra.

Den stora skillnaden är dock basåtergivningen, och jag finner mig själv utföra 0,5 dB-justeringar runt 100–200 Hz vilket tyder på en balanserad och ärlig bas – inte alls så anonym som vissa äldre ADAM-monitorer har. Runt 80 Hz finns en liten glädjebubbla där basen lättare spelas ut, men överlag upplever jag basen som homogen och som att den sitter ihop med resten av frekvensspektrumet. De enda tillfällena då monitorerna motarbetar mitt kreativa mixande är när jag vrider upp volymen för att kontrollera basinnehållet i trummor och mix. Överlastskyddet lägger då sordin på stämningen och plattar till ljudet på ett onödigt bryskt sätt.

När jag senare lyssnar på mixarna i ett par andra högtalarsystem är min första reaktion att mixarna översätts bra. Noggrannheten hos bandelementen gör att jag fegat lite för mycket i mellanregistret och nytt lite för mycket transienter i mixen. Det krävs alltid en viss inlärningsperiod innan man hittar rätt i en ny lyssningssituation, men överlag känns mixarna balanserade.

SAMMANFATTNING

Med S2X visar ADAM prov på att man kan ta en redan framgångsrik produktserie och göra den ännu bättre. De nya högtalarelementen skapar tillsammans med de nydesignade slutstegen en fastare och djupare bas, ett mer detaljerat mellanregister samt en öppnare diskant. Mellanregistret känns, jämfört med tidigare modeller, inte lika hårt vid stark lyssningsvolym, vilket jag uppskattar.

I arbete fungerar S2X bra, så när som på överlastskyddet som i mitt tycke agerar överbeskyddande och hindrar mig från att få tillräckligt stark ljudnivå vid filtrering av trummor och bas.

Om du redan gillar ADAM-soundet skall du definitivt lyssna på den nya SX-serien, för man kan säga att ljudet har förbättrats på alla sätt och vis. Är du nyfiken på ADAM S2X råder jag dig att be om en demonstration i närmsta musikaffär. **mm**